

חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (עבירות תנועה — דין חיילים), תש"ט — 1949 *

1. הארכת תוקף.
תקפן של תקנות-שעת-חירום (עבירות תנועה — דין חיילים), תש"ט — 1949¹ בנוסח המתוקן הניתן בתוספת לחוק זה, מוארך בזה עד י"א בטבת תש"י (31 בדצמבר 1949).
2. שמירת תוקף של פסקי-דין וכו'.
תיקון הנוסח של התקנות האמורות אינו פוגע בכל פסק-דין שניתן או פעולה אחרת שנעשתה על פי התקנות האמורות לפני היכנס חוק זה לתקפו.
3. ביסול.
שר-הבטחון יהיה רשאי, בכל עת, לבטל את התקנות האמורות על ידי צו שיפורסם ברשומות.
4. תחילת תוקף.
תקפו של חוק זה הוא מיום י"ז בסיון תש"ט (14 ביוני 1949).

ת ו ס פ ת

תקנות-שעת-חירום (עבירות תנועה — דין חיילים), תש"ט — 1949

1. פירושים.
(א) בתקנות אלה —
"החוקה" פירושה חוקת השיפוט תש"ח².
"עבירת תנועה" פירושה —
(1) עבירה לפי פקודת התעבורה³ או לפי תקנות התעבורה⁴ או לפי חוק⁵ נתקבל בכנסת ביום י' בסיון תש"ט (7 ביוני 1949). הצעת החוק נתפרסמה בהצעות חוק 6 מיום כ"ד באייר תש"ט (23.5.49), עמ' 41.
¹ ע"ר מס' 44 מיום כ' בטבת תש"ט (21.1.49), חוק' ב' עמ' 181.
² ע"ר מס' 20 מיום ד' באול' תש"ח (8.9.49), חוס' ב', עמ' 108.
³ חוקי א"י, כרך ב', פרק עב"ת, עמ' 1271.
⁴ חוקי א"י, כרך נ', עמ' 2237.

אחר הנוגע לתנועה בדרכים — שחייל יכול להיתבע עליה בבתי-הדין של הצבא לפי תקנה 97 של החוקה ;
 (2) עבירה לפי תקנה 98 של החוקה על ידי עשיית מעשה או השתמטות מעשיית מעשה שלא בהתאם להוראה, לפקודה או לתקנה בענין התנועה בדרכים.

(ב) בתקנות אלה תהיה לכל מונח המשמעות שניתנה לו בחוקה, אם אין משמעות אחרת נובעת מנוסח הכתוב.

2. בתי דין לעבירות תנועה.

יוקמו בצבא בתי דין לעבירות תנועה.

3. שופטי תנועה ודיינים.

(א) ראש המטה ימנה מבין החיילים שופטי תנועה לצורך תקנות אלה ;

(ב) ראש המטה ימנה מבין החיילים דיינים לצורך תקנות אלה.

4. הרכב בתי הדין.

(א) בתי דין לעבירות תנועה הם שנים :

(1) בית דין של שלושה שבו ישבו בדין שופט תנועה כאב בית הדין ושני דיינים ;

(2) בית דין של דן יחיד שבו ישב בדין שופט תנועה.

(ב) ראש המטה יקבע את הרכבו של כל בית דין לעבירות תנועה ואת מקום מושבו.

5. סמכות לשפוט.

בית דין לעבירות תנועה יהיה מוסמך לשפוט כל חייל, ללא הבדל דרגה, על כל עבירת תנועה שנעברה בכל מקום שהוא אחרי שהותקנו תקנות אלה.

6. סמכות להעניש.

בית דין לעבירות תנועה מוסמך להטיל על עבירות תנועה את הענשים שבית דין מחוזי מוסמך על פי החוקה להטילם על אותן העבירות, ונוסף עליהם, או במקומם, מוסמך בית דין לעבירות תנועה להטיל אחד משני הענשים הבאים או שניהם :

(1) שלילת זכות לנהיגת כלי רכב צבאי לתקופה שבית הדין יקבע ;

(2) הורדה בדרגה או שלילתה ;

ואולם בית דין של דן יחיד לא יוכל להטיל אלא עונש מאסר עד עשרים ואחד יום או קנס עד עשר לירות או שני הענשים כאחד, או עונש קל ממעצר מחנה מלא לפי דרגת הענשים הקבועה בתקנה 99 של החוקה, ונוסף על ענשים אלה, או

במקומם — עונש שלילת זכות לנהיגת כלי רכב צבאי לתקופה שאינה עולה על שתי שנים.

7. פיצויים.

לבית דין לעבירות תנועה תהיה הסמכות הנחונה לבית משפט על פי סעיף 43 למקודת החוק הפלילי, 1936.

8. פסקי דין של שלושה.

(א) פסק דין של זיכוי שניתן על ידי בית דין של שלושה הוא סופי, אינו טעון אישור ואינו ניתן לערעור.

(ב) פסק דין של חיוב שניתן על ידי בית דין של שלושה טעון אישור מאת ראש המטה. ראש המטה יוכל לאשר את פסק הדין, או לאשר את החיוב ולהקל בעונש, או לבטל את פסק הדין.

(ג) פסק דין של חיוב שניתן ואושר כאמור, הוא סופי ואינו ניתן לערעור.

(ד) פסק דין של חיוב שניתן על ידי בית דין של שלושה יוצא אל הפועל מיד לאחר נתינתו, מלבד אם בית הדין או ראש המטה ציווה לעכב את ההוצאה לפועל של פסק הדין עד לאישורו.

9. פסקי דין של דן יחיד.

פסק דין שניתן על ידי בית דין של דן יחיד הוא סופי, אינו טעון אישור ואינו ניתן לערעור.

10. הוצאה לפועל של פסקי דין.

פסק דין של בית דין לעבירות תנועה דינו כדין פסק דין שניתן על פי החוקה בכל הנוגע להוצאתו לפועל.

11. סדרי דיון.

סדרי הדיון בבתי דין לעבירות תנועה, במידה שלא נקבעו בתקנות אלה, יהיו כסדרי הדיון הנהוגים על פי החוקה בבית דין מחוזי, בשינויים לפי הענין; אך אפשר יהיה לנהוג בבית דין לעבירות תנועה מהלך דיון מקוצר, כמשמעותו בתקנה 159 של החוקה.

12. דיני ראיות.

(א) בית דין לעבירות תנועה רשאי לקבל כראיה מטעם התביעה והודעה בכתב של אדם שאינו ימופיץ כעד בבית הדין, אם נראה מתוך ההודעה שהיא חתומה על ידי בעל ההודעה ושחתימתו אושרה על ידי שוטר, שוטר צבאי או חייל בדרגת סמל או בדרגה גבוהה הימנה; ואולם בית הדין לא יקבל כראיה הודעה כאמור:

¹ ע"ר סס' 652 סיום 14.12.36, חוס' 1, עמ' 263.

- (1) אם הנאשם דורש שבעל ההודעה יופיע כעד בבית הדין ; או
- (2) אם בית הדין סבור כי לשם עשיית משפט צדק רצוי שבעל ההודעה יופיע כעד בבית הדין.
- (ב) בית הדין חייב, מיד לאחר שנתבקש התובע לקבל כראיה הודעה בכתב כאמור בתקנת משנה (א), להודיע לנאשם שהוא זכאי לדרוש שבעל ההודעה יופיע כעד בבית הדין.
- (ג) הוגש לבית דין לעבירות תנועה טופס של פקודות המטה הכללי, ישמש הטופס ראיה חותכת על תכנו.
- (ד) הוגש לבית דין לעבירות תנועה העתק מפקודות-קבע של כל יחידת צבא, או העתק מפנקס, מיומן או מרישום אחר המתנהל בכל יחידת צבא על פי פקודת המטה הכללי או על פי פקודת מפקד היחידה, ונראה מתוך ההעתק שהוא מאושר כהעתק נכון על ידי מפקד היחידה, — ישמש ההעתק ראיה חותכת על תכנו ; ואולם בית הדין יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, לא לקבל כראיה העתק שהוגש כאמור.

13. סמכות תובעים צבאיים.

- (א) התובע הצבאי הראשי רשאי למנות חיילים להיות תובעים בפני בתי דין לעבירות תנועה.
- (ב) חייל שנתמנה כאמור, סמכויותיו בפני כל בית דין לעבירות תנועה — כסמכויות הנתונות על פי החוקה לתובע צבאי בפני בית דין מחוזי.

14. העברת הדין.

- (א) בית דין של דן יחיד יוכל בכל עת, לפני מתן פסק הדין, להעביר את הדין לבית דין של שלושה.
- (ב) חייל שהובא לדין בפני בית דין של דן יחיד זכאי, לאחר שהוקרא לו כתב האשמה ולפני שענה לאשמה, לבקש שדינו יועבר לבית דין של שלושה, ודינו יועבר כמבוקש. בית הדין חייב, מיד לאחר הקראת כתב האשמה, להודיע לנאשם על הזכות הנתונה לו לפי תקנת משנה זו.

15. העברת סמכות ראש המטה.

- ראש המטה יוכל להעביר לאחר או לאחרים את הסמכויות הנתונות לו על פי תקנות אלה, כולן או מקצתן, חוץ מן הסמכות הנתונה לו על פי תקנה 3 חוץ מהסמכות לבטל, לפי תקנה 8 (ב), פסק-דין של חיוב שניתן על ידי בית דין של שלושה.

16. שמירת סמכויות.

(א) אין תקנות אלה באות לגרוע מן הסמכויות הנתונות על פי החוק לבתי המשפט האזרחיים; ואולם בשום פנים לא ישא חייל באחריות פלילית יותר מפעם אחת על אותה עבירה.

(ב) אין תקנות אלה באות לגרוע מן הסמכויות הנתונות על פי החוקה למוסדות המנגנון המשפטי של הצבא; ואולם משהוגש לבית דין לעבירות תנועה כתב אשמה נגד חייל על עבירת תנועה, אין להביאו לדין על אותה עבירה בפני בית דין הפועל על פי החוקה.

17. השם..

לתקנות אלה ייקרא „תקנות-שעת-חירום (עבירות תנועה — דין חיילים) תש״ט — 1949“.

י' בסיון תש״ט (7 ביוני 1949)

חיים וייצמן
נשיא המדינה

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה ושר הבטחון

